

Komise přijala pohotovostní plán pro dodávky potravin a potravinové zabezpečení v době krize

Brusel 12. listopadu 2021

V návaznosti na krizi COVID-19 a v souladu se strategií [od zemědělce ke spotřebiteli](#) hodlá EU zintenzivnit koordinaci na evropské úrovni, aby zajistila, že se evropští občané nebudou v dobách krize potýkat s nedostatkem potravin. Pohotovostní plán, který byl dnes přijat, potvrzuje celkovou odolnost potravinového řetězce EU, identifikuje několik stávajících nedostatků a navrhuje opatření ke zlepšení připravenosti na úrovni EU. Za tímto účelem Komise zřídí **evropský mechanismus připravenosti a reakce na krizi v oblasti potravinového zabezpečení**. Jedná se o skupinu odborníků na potravinový řetězec, kterou koordinuje Komise, a jejímž účelem je výměna údajů, postupů a posílení koordinace.

Ponaučení z krize COVID-19

Během krize COVID-19 vyšla najevo odolnost odvětví zemědělství, rybolovu, akvakultury a potravinářství, díky níž zdravotní krize nevyústila i v krizi v oblasti potravinového zabezpečení. Na podporu těchto odvětví přijala EU [mimořádná opatření](#).

Nástroje k boji proti nerovnováze na trhu nebo problémům producentů s peněžními toky poskytly například společná zemědělská politika (SZP) a společná rybářská politika (SRP). Aby byl zajištěn pohyb zboží a kritických pracovníků na jednotném trhu, zavedla Komise dopravní „zelené pruhy“ a zveřejnila pokyny, které v zájmu hladkého překračování hranic členskými státy umožnily příslušná opatření úzce koordinovat.

V dnešním sdělení se konstatuje, že v některých oblastech je zapotřebí dalšího zlepšení, aby byly v dobách krize i nadále zajištěny potraviny a jejich dodávky.

Pohotovostní plán EU pro dodávky potravin a potravinové zabezpečení

Vzhledem k rostoucímu dopadu změny klimatu a zhoršování životního prostředí na produkci potravin, jakož i rizikům souvisejícím s veřejným zdravím, kybernetickými hrozbami nebo geopolitickými změnami ohrožujícími fungování potravinového řetězce nabývá pohotovostní plán EU pro dodávky potravin a potravinové zabezpečení na významu.

Pohotovostní plán má klíčový význam pro zlepšení připravenosti EU a zahrnuje přístup založený na spolupráci mezi všemi veřejnými a soukromými subjekty, které jsou součástí potravinového řetězce. Ze soukromého sektoru sem patří například zemědělci, rybáři, producenti v odvětví akvakultury, zpracovatelé potravin, obchodníci a maloobchodníci, jakož i přepravci a logističtí pracovníci. Ústřední úlohu v tomto plánu budou hrát i unijní, vnitrostátní a regionální orgány.

Samotný plán bude zaveden prostřednictvím evropského mechanismu připravenosti a reakce na krizi v oblasti potravinového zabezpečení, který zahájí Komise.

Mechanismus se bude opírat o skupinu odborníků, která bude sdružovat zástupce členských států a některých třetích zemí a aktéry ze všech fází potravinového řetězce, a o soubor pravidel a postupů, jimiž se bude řídit jeho fungování. Skupina se bude scházet pravidelně a v případě krize i ve velmi krátké lhůtě a tak často, jak bude situace vyžadovat.

Zaměří se na konkrétní činnosti a soubor opatření, která mají být v období od poloviny roku 2022 do roku 2024 dokončena, tj. na:

- předvídání, hodnocení a sledování rizik: lepší připravenost díky využívání dostupných údajů (včetně údajů o počasí, klimatu, trzích), hlubší analýza slabých míst a kritické infrastruktury potravinového řetězce,
- koordinaci, spolupráci a komunikaci: sdílení informací, osvědčených postupů a vnitrostátních pohotovostních plánů, vypracování doporučení pro řešení krizí, koordinace a spolupráce s mezinárodním společenstvím.

Souvislosti

V květnu 2020 přijala Komise strategii [od zemědělce ke spotřebiteli](#) a [strategii v oblasti biologické rozmanitosti](#). Tyto dvě vzájemně se posilující strategie byly představeny jako stěžejní části [Zelené dohody pro Evropu](#) s cílem umožnit přechod k udržitelným potravinovým systémům a řešit hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti.

V rámci strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ bylo vyhlášeno několik stěžejních iniciativ, včetně **pohotovostního plánu pro dodávky potravin a potravinové zabezpečení v době krize** a přijetí **rámcových právních předpisů pro udržitelné potravinové systémy** do konce roku 2023 s cílem dále urychlit přechod k udržitelnému potravinovému systému.

Členové sboru komisařů se vyjádřili takto:

Janusz **Wojciechowski**, komisař odpovědný za zemědělství, prohlásil: „*Během pandemie COVID-19 se potvrdila vysoká odolnost našeho potravinového řetězce. Naši občané nezaznamenali nedostatek potravin a bylo možné se vyhnout dodatečné – tentokrát potravinové – krizi: mimo jiné díky naší společné zemědělské politice. Vzhledem k neustále se vyvíjející povaze rizikových faktorů však musíme být připraveni na budoucí krize, které by na dodávky potravin a potravinové zabezpečení mohly mít dopad. Potravinové zabezpečení bude i nadále ústředním prvkem našich politik. Je zcela zásadní zajistit vyšší odolnost a vyšší míru udržitelnosti našich potravinových systémů. Pohotovostní plán, který byl dnes představen, zajišťuje připravenost EU a důkladnou koordinaci mezi EU, členskými státy a veřejným a soukromým sektorem, jejímž cílem je vyhnout se jednostranným rozhodnutím a zajistit účinnější zvládání krizí.*“

Stella **Kyriakidesová**, komisařka odpovědná za zdraví a bezpečnost potravin, se vyjádřila takto: „*Na cestě k silnému a odolnému udržitelnému potravinovému systému, který funguje za všech okolností, je naším kompasem strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“. Z mimořádné reakce EU na pandemii COVID-19 vyplývá, že koordinace mezi všemi členskými státy, orgány EU a klíčovými zúčastněnými stranami má při řešení mimořádných situací zásadní význam. Pohotovostní plán, který dnes Komise přijala, nám pomůže lépe se připravit, abychom byli schopni zajistit potraviny a jejich dodávky v dobách krize. Naše zdraví souvisí s dostupností a kvalitou potravin, které konzumujeme, a naše potravinové systémy mohou být odolné vůči krizím, jako je COVID-19, pouze jsou-li udržitelné.*“

Virginijus **Sinkevičius**, komisař pro životní prostředí, oceány a rybolov, prohlásil: „*Pandemie byla zkouškou odolnosti našeho potravinového řetězce a mohli jsme se přesvědčit, že naše politiky a legislativní rámec jsou spolehlivé. Zjistili jsme však také, kde jsou slabá místa a že existuje prostor pro to, aby náš potravinový systém byl lépe připraven odolávat tlakům ze strany vnějších faktorů a rizik. Například odvětví rybolovu a akvakultury se potýká s určitou mírou závislosti a zranitelnosti spojenou s dodavatelskými a maloobchodními šoky. Díky dnes přijatému pohotovostnímu plánu budeme připraveni řešit potenciální otřesy a nadále schopni zajišťovat dodávky udržitelných mořských plodů spotřebitelům.*“

Další informace

[Sdělení](#)

[Informativní přehled](#)

[Společná zemědělská politika](#) (SZP)

[Společná rybářská politika](#) (SRP)

[Tržní opatření v rámci SZP](#)

IP/21/5903

Kontaktní osoby:

[Miriam GARCIA FERRER](#) (+32 2 299 90 75)

[Sophie DIRVEN](#) (+32 2 296 72 28)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#), tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)